МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
_____ *Олена ГАВРИШ*
„29" 08 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

для студентів освітньо-професійної програми: *Фінанси, банківська справа та страхування*

спеціальності: *072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.*

Освітньо-професійний ступінь - *фаховий молодший бакалавр*

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС - *2*

Розробник - ***БІЛЬЧЕНКО Надія** викладач*

Програму розглянуто і схвалено цикловою комісією спеціальності
192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Протокол *№ 1 від 29 серпня 2025* р.

Голова циклової комісії _____ *Василь ФЕНЕНКО*

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1	Освітньо-професійна програма	***Фінанси, банківська справа та страхування***
2	Галузь знань	***07 «Управління та адміністрування»***
3	Освітньо-професійний ступінь	***фаховий молодший бакалавр***
4	Шифр і назва спеціальності	***072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок***
5	Статус навчальної дисципліни	***Обов'язкова***
6	Семестр(семестри)	***5 (БСО), 3 (ПЗСО)***
7	Загальна кількість годин(кредитів ЄКТС)	***60 годин, 2 кредити ЄКТС***
8	Аудиторні заняття в тому числі:	***40 год***
	– лекції	***30 год***
	– практичні	***10 год***
9	Самостійна робота студента	***20 год***
10	Форма семестрового контролю	***диференційований залік***
11	Мова викладання	***українська***

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Метою вивчення дисципліни Основи охорони праці є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах і об'єктах агропромислового комплексу, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення дисципліни Основи охорони праці полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Програмні результати навчання	РН16. Дотримуватися правових норм охорони праці та життєдіяльності в професійній діяльності

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Вивчення дисципліни базується на досягненнях ергономіки, наукової організації праці, технічної естетики, гігієни та фізіології праці, а також психофізіології, та наукових дисциплін, що визначають розвиток технічного прогресу. А також визначається темпами впровадження передової техніки, підвищенням рівня безпеки виробничих процесів, удосконаленням технології та організації виробництва і що не менш важливо врахування психолого-фізіологічних особливостей праці.

ПОСТРЕКВІЗИТИ

Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни переходити до навчальної і технологічної практик та державної атестації

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Критерії
5 (відмінно)	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни; «Основи охорони праці» обґрунтовано відповідає на запитання; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує задачі; ретельно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки самостійно користується різними джерелами інформації; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.
4 (добре)	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; дає порівняльну характеристику явищ та процесів; виправляє допущені помилки; розв'язує типові задачі користуючись алгоритмом; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки
3 (задовільно)	Студент відтворює основний зміст навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, відповідаючи на запитання викладача; дає визначення окремих понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, частково оформляє їх без висновків
2 (незадовільно)	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття навчальної дисципліни «Охорони праці», що стосуються навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни. Відтворює окремі поняття; з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно визначає їхні ознаки; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; з допомогою викладача фрагментарно виконує практичні завдання без належного оформлення.
не атестовано	не виконана робота

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви змістовних модулів, тем	Разом годин	Аудиторні		Самостійна робота
			Лекції	Практичні	
1	2	3	4	6	8
	Модуль 1. **НАУКОВІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**	**22**	**8**	**6**	**8**
1	Вступ. Правові та організаційні основи охорони праці.	10	4	2	2
	Організація охорони праці на підприємстві	2	-	-	2
4	Навчання з питань охорони праці на підприємстві	4	2	2	2
5	Травматизм та професійні захворювання в АПК. Розслідування нещасних випадків.	6	2	2	2
	Модуль 2 **ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ГІГІЄНИ ПРАЦІ ТА ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ**	**18**	**10**	**-**	**8**
7	Повітря робочої зони. Вентиляція і освітлення виробничих приміщень	6	4	-	2
8	Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук. Випромінювання іонізуючі та оптичного діапазону	4	2	-	2
9	Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.	4	2	-	2
10	Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень	4	2	-	2
	Модуль 3 **ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ БЕЗПЕКИ..**	**20**	**12**	**4**	**4**
12	Загальні вимоги безпеки до виробничого обладнання та технологічних процесів	4	2	2	
13	Електробезпека	5	4	-	1
14	Безпека при проведенні вантажних робіт та при роботі внутрішньо цехового транспорту	3	2	-	1
15	Безпека експлуатації систем що працюють під тиском	3	2	-	1
16	Основи пожежної профілактики на об'єктах АПК.	5	2	2	1
17	**Всього**	**60**	**30**	**10**	**20**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ заняття	Назва розділу модуля, теми програми. Тема уроку та її короткий зміст	Кількість годин			Види навчальних занять та методи їх проведення	Навчально-методична література та унаочнення	Самостійне вивчення	Форми поточного контролю
		Всього	з них					
			Аудиторних.	Самостійних				
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
	МОДУЛЬ 1							
1	**Розділ 1. НАУКОВІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**							
	<u>Тема 1</u> Вступ. Правові та організаційні основи охорони праці **Основні законодавчі акти з охорони праці** Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. **Гарантії прав працівників на охорону праці, Нормативно-правові акти з охорони праці** (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП. **Стандарти в галузі охорони праці.** Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.	4	2		Лекція Пояснювально-ілюстративний метод	[3] стор. 11-22; [9] статті 1-39	[9];статті 4-12	конспект

	Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат. **Обов'язкові медичні огляди працівників** певних категорій. **Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.**			2	Самостійне вивчення	[9];статті 4-12	[9];статті 4-12	Тестовий контроль
2	**Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці** **Система державного управління охороною праці** в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. **Органи державного нагляду за охороною праці**, їх основні повноваження і права. **Громадський контроль** за дотриманням законодавства про охорону праці. **Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.** **Комісія з питань охорони праці підприємства.** Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.	2	2		Лекція	[3] стор. 43-45 [9], [17], [18]	[9]	Усне опитування
3	**ПР 1. Правові і нормативно-технічні документи з охорони праці.**	**2**	**2**	-	Практичне заняття	Інструкційна карта	[17]	Перевірка звіту
4	**Тема 2. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці** **Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.** **Служба охорони праці підприємства.** Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. **Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.** Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці	4	2		Лекція Метод проблемного викладення	[21] [3] стор. 22-43;	конспект	Усне опитування

	працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.							
	Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. **Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи**			2	Самостійне вивчення	[19]	Конспект/презентації	Тестовий контроль
5	**ПР 2. Навчання, інструктаж і перевірка знань працівників з питань охорони праці та пожежної безпеки**	2	2	–	Практичне заняття	Інструкційна карта		Перевірка звіту
6	**Тема 3. Травматизм та професійні захворювання. Розслідування нещасних випадків** Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування та облік аварій на підприємствах. Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.	4	2		Лекція - бесіда	[9], [28] [1] стор. 29-37	Підготувати реферати	Перевірка рефератів
	Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.			2	Самостійне вивчення	[9], [28] [1] стор. 29-37	Конспект	Тестовий контроль

7	**<u>ПР 3.</u> Розслідування нещасного випадку на виробництві, складання акта за формою Н-1**	2	2		Практичне заняття	Інструкційна карта	Згідно з завданням	Перевірка звіту
	МОДУЛЬ 2							
	Розділ 2. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ГІГІЄНИ ПРАЦІ ТА ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ							
8	**<u>Тема 4</u> Повітря робочої зони. Вентиляція і освітлення виробничих приміщень.** **Основи фізіології праці.** Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. **Робоча зона та повітря робочої зони**. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, парою, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.	4	2		Лекція - бесіда	[14] ; [24], [3] стор. 71-89;		Тестовий контроль
	Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. Місцева (локальна) механічна вентиляція.			2	Самостійна робота	[26], [3] стор. 71-89	Конспект	Тестовий контроль
9	**Систем виробничого освітлення**. Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи.. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники.	2	2		Лекція - бесіда	[24], [3] стор. 89-100	Конспект	Тестовий контроль

10	**Тема 5. Вібрація, шум/звук. Випромінювання оптичного діапазону** Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій. Джерела, класифікація і характеристики шумів Параметри звукового поля. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.	4	2		Лекція Метод проблемного викладення	[25] [27] [3] стор. 100-111		Усне опитування
	Випромінювань оптичного діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх нормування, прилади та методи контролю. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту			2	Самостійне вивчення	[3] стор. 100-111		Тестовий контроль
11	**Тема 6. Електромагнітні поля та випромінювання** Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів. **Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання**, класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах.	4	2	2	Лекція Самостійне вивчення	3] стор. 112-123		тест

12	**Тема 7 Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень** Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць. **5 Атестація робочих місць за умовами праці.** Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів.	4	2		Лекція Самостійне вивчення	[23], [24] [3] стор. 126-137		Тестовий контроль
	МОДУЛЬ 3							
	Розділ 3 ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ БЕЗПЕКИ							
13	**Тема 8. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів.** 2. Технічні засоби запобігання виробничому травматизму. 3 Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.	2	2		Лекція Пояснювально-ілюстративний метод	[3] стор. 138-141	*ДСТУ EN ISO 7010:2019*	Тестовий контроль
14	**ПР 4. Організація робочого місця оператора комп'ютерного набору**	2	2		Практичне заняття	Інструкційна карта	НПАОП 0.00-1.28-10	Перевірка звіту
15	**Тема 9. Електробезпека** Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Умови ураження людини електричним струмом. Напруга кроку та дотику	2	2		Лекція Пояснювально-ілюстративний мето	*ДНАОП 0.00-1.32-01* [3] стор.146-154		Тестовий контроль

16	**Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи.** Засоби індивідуального захисту Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.	3	2	1	Лекція - бесіда Самостійне вивчення	ДНАОП 0.00-1.32-01 [1] стор. 146-154		Конспект
17	**<u>Тема 10.</u> Безпека при проведенні вантажних робіт та при роботі внутрішньо цехового транспорту.** Загальні вимоги безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги до місця виконання вантажно-розвантажувальних робіт, до розміщення і експлуатації підіймально-транспортного обладнання. Знаки небезпеки небезпечних вантажів. Вимоги безпеки при переміщенні вантажів. Призначення відповідальних осіб та вимоги до обслуговуючого персоналу. Норми переміщення вантажу вручну. Правила складування.	3	2		Лекція Пояснювально-ілюстративний метод	[30], [34] [3] стор.143-146	НПАОП 0.00-1.01-07	Тестовий контроль
	Безпека експлуатації внутрішньогосподарського транспорту в АПК. Огородження, сигналізація, засоби аварійної зупинки. Позначення шляхів руху транспорту і людей.			1	Самостійне вивчення	[3] стор.143-146		Тестовий контроль
18	**<u>Тема 11.</u> Безпека експлуатації систем, що працюють під тиском.** Парові і водогрійні котли. Компресорні установки. Безпека під час експлуатації кріогенної техніки. Класифікація, реєстрація та технічне опосвідчення посудин, що працюють під тиском. Безпека при експлуатації резервуарів і балонів. Безпека експлуатації трубопроводів.	3	2		Лекція Пояснювально-ілюстративний метод	[29] [3] стор. 140-143	ДНПАОП 0.00-1.20-15	Тестовий контроль
	Вимоги до приміщень котелень, компресорних установок складів балонів			1	Самостійне вивчення	[29] [3] стор.140-143		Тестовий контроль

19	**Тема 12. Основи пожежної профілактики на об'єктах АПК** Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту.. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.	3	2		Лекція - бесіда	[34], [38] [3] стор. 154-169	НАПБ В.01.057-2006/200	Тестовий контроль
	Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.			1	Самостійне вивчення	[3] стор170-172		Тестовий контроль
20	**ПР 5. Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння**	2	2		Практичне заняття	Інструкційна карта		Перевірка звіту

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Пожарова О.В. Охорона праці: Навчальний посібник. Одеса. 2022.- 86 с.
2. Основи охорони праці:.Підручник. 4-е видання/ . В.И. Жидецький, В.С. Джигирей, О.В. Мельников. – Львів: Афіша, 2000.
3. Шудренко І. В. Основи охорони праці: Навч. посіб. / І. В. Шудренко. – Житомир : Видавець, О. О. Євенок, 2016. – 214 с.
4. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
5. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
6. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с.

ДОПОМІЖНА

7. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
8. Закон України «Про охорону праці».
9. Кодекс законів про працю України
10. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
11. Закон України «Про пожежну безпеку».
12. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
13. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
14. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
15. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151.
16. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
17. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
18. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15.
19. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
20. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.

21. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
22. НПАОП 0.00-6.23-92 «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці».
23. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень
24. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації
25. ДБН В.2.5-28:2018. Природне і штучне освітлення.
26. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму. Ультразвуку та інфразвуку.
27. ДНПАОП 0.00-6.02-19 Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві
28. ДНАОП 0.00-1.07-94 Правила будови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском;
29. НПАОП 0.00-1.01-07. Правила безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів
30. НПАОП 40.1-1.32-01 (ДНАОП 0.00-1.32-01) Правила будови електроустановок. Електроустаткування спеціальних установок
31. ДСТУ EN 62305-3:2021 Блискавкозахист. Частина 3. Фізичні пошкодження будівель (споруд) та небезпека для життя (EN 62305-3:2011, IDT; IEC 62305-3:2010, MOD)
32. ДСТУ ISO 6309;2007 Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір. Чинний від 2007-10-01
33. НАПБ В.01.054-98/510 Правила пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України
34. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
35. ДНПАОП 0.00-1.20-15 Правила безпеки систем газопостачання.
36. ДНАОП 01.1-1.01-00. Правила охорони праці у сільськогосподарському виробництві
37. НАПБ В.01.057-2006/200 Правила пожежної безпеки в агропромисловому комплексі України

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://www.mon.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
2. http://www.mns.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
3. http://www.social.org.ua - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
4. http://portal.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
5. http://www.nau.ua -Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».